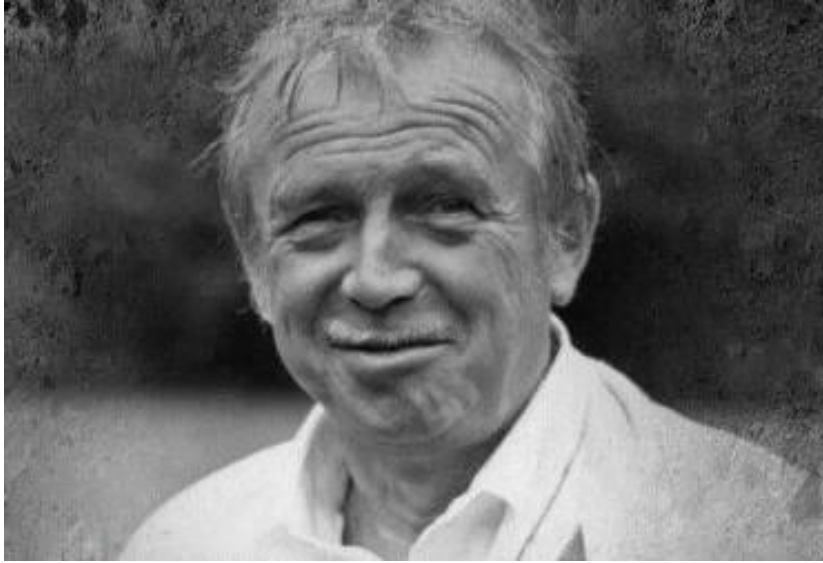

Als de stilte komt

Nu 't rouwrumoer rondom jou is verstomd,
de stoet voorbij is, de schuifelende voeten,
nu voel ik dat er 'n diepe stilte komt
en in die stilte zal ik je opnieuw ontmoeten.
En telkens weer zal ik je tegenkomen,
we zeggen veel te gauw: het is voorbij.
Hij heeft alleen je lichaam weggenomen,
niet wie je was en ook niet wat je zei.
Ik zal nog altijd grapjes met je maken,
we zullen samen door het stille landschap gaan.
Nu je mijn handen niet meer aan kunt raken,
raak je mijn hart nog duidelijker aan.

Toon Hermans

Als je van iemand houdt

Als je van iemand houdt
en je bent door de dood van elkaar
gescheiden,
dan is er op de wereld niets en niemand,
die de leegte van de afwezigheid kan vullen.
Probeer het maar niet, want het zal je nooit
lukken.

Aanvaard liever het gemis dat je is overkomen.
Dat klinkt hard, maar het is ook een grote
troost,
want zolang de leegte werkelijk leeg blijft,
blijf je daardoor met elkaar verbonden.

Zeg niet: "God zal de leegte vullen",
want – geloof me – dat doet Hij niet.
Integendeel: Hij houdt de leegte leeg
en helpt ons om zo de vroegere gemeenschap
met elkaar te bewaren, zij het ook in pijn.
Hoe mooier en rijker de herinneringen,
des te moeilijker is het afscheid.
Maar dankbaarheid zal de pijn der herinnering
veranderen in stille vreugde.

De mooie dingen van vroeger
zijn geen doorn in het vlees,
maar een kostbaar geschenk,
dat je met je mee draagt.
Zorg dat je niet altijd blijft graven in je herinneringen,
maar doe dat van tijd tot tijd.
Ook een kostbaar geschenk bekijk je niet aldoor,
maar alleen op bijzondere ogenblikken.
Buiten die ogenblikken is het een verborgen schat, een veilig bezit.
Dus, droog je tranen en huil niet,
Als je van me houdt.

Dietrich Bonhoeffer

Onverschilligheid

Ik heb altijd geloofd dat
het tegengestelde van liefde niet haat is,
maar onverschilligheid,
het tegengestelde van kunst niet lelijkheid,
maar onverschilligheid,
het tegengestelde van leven niet dood,
maar onverschilligheid jegens beide,
het tegengestelde van vrede niet oorlog,
maar onverschilligheid jegens beide.
Het tegengestelde van cultuur, schoonheid,
edelmoedigheid is onverschilligheid.
Dat is de vijand.
En daarom geloof ik
dat literatuur of kunst
of schrijven of onderwijzen
of werken voor de mensheid
maar één doel heeft:
vechten tegen de onverschilligheid.

Elie Wiesel